

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 125/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a maloletého [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného matkou [REDACTED], obaja zastúpení Mgr. Róbertom Liškom, advokátska kancelária, Štefánikova 882, Poprad, vo veci namietaného porušenia čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 P 42/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), a maloletého [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], zastúpený matkou [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), obaja zastúpení Mgr. Róbertom Liškom, advokátska

kancelária, Štefánikova 882, Poprad, vo veci namietaného porušenia čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 P 42/2013.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia boli účastníkmi konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a určenia rozsahu vyživovacej povinnosti vedeného pred okresným súdom a krajským súdom ako súdom odvolacím pod sp. zn. 4 P 42/2013.

Sťažovatelia v sťažnosti formulujú námietku porušenia požiadavky nestrannosti rozhodovania súdu v predmetnej veci dôvodiac tvrdením o zaujatosti osoby zákonného sudcu okresného súdu, v čom vidia porušenie princípu rovnosti podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé a verejné prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci postupu okresného súdu v namietanom konaní.

V ďalšom bode sťažovatelia namietajú porušenie čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, kde argumentujú podľa ich názoru nesprávnymi skutkovými závermi týkajúcimi sa určenia schopností a možností povinného rodiča (otca sťažovateľa), ktoré boli podkladom pre určenie výšky jeho vyživovacej povinnosti rozsudkom okresného súdu v označenom konaní. Sťažovatelia v uvedenom bode takisto namietajú nesprávnosť skutkových záverov okresného súdu o nesplnení dôvodov hodných osobitného zreteľa ako predpokladu pre priznanie tzv. spätného výživného podľa § 77 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Opierajúc sa o predstretú argumentáciu sťažovatelia ústavnému súdu navrhujú, aby vo veci rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie čl. 47 ods. 3 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa postupom okresného súdu a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 P 42/2013, priznal primerané

finančné zadosťučinenie sťažovateľke v sume 2 000 € a sťažovateľovi v sume 3 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity. Podľa neho rozhoduje ústavný

súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Sťažovatelia sa ochrany svojich práv vo vzťahu k označenému postupu okresného súdu mohli podľa zákona účinne domáhať (a aj sa domáhali) využitím opravného prostriedku odvolania. V tomto kontexte bol krajský súd ako druhostupňový súd povinný poskytnúť ochranu namietaným právam sťažovateľov. Právomoc ústavného súdu je preto (s ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) bezprostredne vo vzťahu k postupu okresného súdu predchádzajúcemu prijatiu meritórneho rozhodnutia vylúčená. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia označených čl. ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 P 42/2013 odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pokiaľ ide o sťažovateľmi formulované porušenie označených článkov ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa postupom krajského súdu v odvolacom konaní, poukazuje ústavný súd hneď v úvode na obsah ustanovení § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého návrh na začatie konania podaný ústavnému súdu musí obsahovať označenie, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

V časti námietok smerujúcich proti postupu krajského súdu sťažnosť sťažovateľov nespĺňala všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a síce v nej absentuje náležité a zrozumiteľné odôvodnenie návrhu, ktoré by poskytlo nevyhnutný východiskový rámec pre preskúmanie označeného postupu krajského súdu z pozície sťažovateľmi namietaného porušenia označených článkov ústavy, dohovoru a Dohovoru o právach dieťaťa. Ústavný súd musí konštatovať, že sťažnosť sťažovateľov neobsahuje žiadne konzistentné zdôvodnenie, t. j. vymedzenie konkrétnych nedostatkov postupu krajského súdu v odvolacom konaní, prípadne nedostatkov prijatého rozhodnutia odvolacieho súdu. Celá argumentácia, ktorú

sťažovatelia v obsahu podanej sťažnosti predostreli, totiž smeruje a týka sa postupu a rozhodnutia prvostupňového súdu.

Sťažovatelia navyše nesplnili ani ďalšiu zo zákonných náležitosti požadovanú § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde, a síce k sťažnosti nepriložili kópiu právoplatného rozhodnutia týkajúceho sa postupu v konaní, proti ktorému ich námietky smerujú.

Ústavný súd zdôrazňuje, že takýto charakter nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Túto úlohu plní práve inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v časti námietok týkajúcich sa postupu krajského súdu v označenom konaní odmietol pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd na záver dodáva, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (II. ÚS 117/05).

Vzhľadom na všetky uvedené závery rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2015